



# DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare nr.105

www.parlament.md

10 septembrie 2012

FPC Nr. 91

## Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlul de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

Anexe:

1. Proiectul de hotărâre
2. Nota informativă

Deputați:

*[Signature]* / V. Voronin /

*[Signature]* / I. U. Postoloi /

*[Signature]* / Iu. Bumbac /

*[Signature]* / Petruș G /

*[Signature]* / M. Traciuc /

*[Signature]* / S. Șerbu /

*[Signature]* / M. Traciuc /

*[Signature]* / S. Șerbu /

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	1967
10	29
Ora	2012

Stari, Constantin	Eduard Mesuc
Supac Ina	Igor Mures
Stati Sergiu	Oleg GARIZAN
Bannicov Alexandr	MOCAN N.
Reidman Oleg	Petkov A.
Orbul / Domeni O /	
V. J. / V. Lov 3 /	
3. Tojys / Z. Todual	
M. Poleanschi	
V. Boudani	
V. Sorila	
st. Lironic	
D. Resetnicar	
X Chistruga	
! Balmos	
V. Mindru	
Г. Попа	
M. Logacz	
A. Zepocoduli	
Уилово	
P. Qban	
Vino Bleh	
Georgehe Anghel	
B. B. / Bannox B. C. /	

## HOTĂRÎRE

### **pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale**

În scopul realizării directe a voinței poporului Republicii Moldova la nivel legislativ, în temeiul art. 2, 39 și 75 din Constituția Republicii Moldova și art. 151 din Codul electoral,

Parlamentul Republicii Moldova adoptă prezenta hotărîre:

**Art. 1.** – Se declară, pentru data de 18 noiembrie 2012, referendumul republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

**Art. 2.** – Se supune referendumului proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale (se anexează), exprimat prin întrebarea: „Sînteți pentru adoptarea legii care va permite aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale?”

**Art. 3.** – Prezenta hotărîre se remite Comisiei Electorale Centrale pentru asigurarea desfășurării referendumului republican legislativ în conformitate cu Codul Electoral.

**Art. 4.** – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data adoptării.

**Președintele Parlamentului**

## LEGE

### **pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale**

Noi, poporul Republicii Moldova, exercitând în mod direct suveranitatea națională și dreptul nostru de a participa nemijlocit la administrarea treburilor publice, în temeiul art. 2, art.39 și art. 75 din Constituție, adoptăm prezenta Lege organică.

**Art. 1.** – Republica Moldova aderă la Tratatul de constituire a Comunității Economice Eurasiatice (CoEcEAs), adoptat la Astana la 10 octombrie 2000 și la Tratatul de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii vamale, adoptat la Dușanbe la 6 octombrie 2007 și își asumă obligațiunile rezultate din acestea, precum și din alte acorduri valabile în cadrul comunității (conform listei determinate de Consiliul Interstatal al Comunității), care potrivit membrilor CoEcEAs, Republica Moldova poate și intenționează să le îndeplinească.

**Art. 2.** – Președintele Republicii Moldova, în termen de trei luni, va iniția negocieri cu Consiliul Interstatal al CoEcEAs în vederea aderării Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Economice Eurasiatice (CoEcEAs), adoptat la Astana la 10 octombrie 2000 și la Tratatul de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii vamale, adoptat la Dușanbe la 6 octombrie 2007, precum și în vederea determinării listei acordurilor pe marginea cărora Republica Moldova își asumă drepturi și obligații ca membru al Comunității.

**Art. 3.** – Guvernul:

- a) în termen de 6 luni, va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în conformitate cu prezenta lege;
- b) va întreprinde toate măsurile necesare pentru realizarea drepturilor și obligațiilor Republicii Moldova ca parte la acordurile CoEcEAs.

**Art. 4.** – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția art. 1 care intră în vigoare la 1 ianuarie 2014.

## NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărîre a Parlamentului privind organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale

În conformitate cu Constituția Republicii Moldova, suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative (art. 2). Astfel, anume poporul Republicii Moldova adoptă deciziile pe marginea principalelor subiecte de dezvoltare a statului și societății moldovenesti.

Evident, politica externă a statului se referă la cele mai importante subiecte de administrare a treburilor publice și de dezvoltare a țării. Și, la ora actuală, în opinia noastră, a venit timpul pentru expunerea opiniei însăși de către populația statului, de suveranul. Motivele și explicațiile în acest sens sînt următoarele.

La data de 17 noiembrie 2002 prin Decretul Președintelui Republicii Moldova, domnului Vladimir Voronin, a demarat procesul de integrare europeană a Republicii Moldova. Modernizarea europeană, ajustarea legislației la standardele europene, reformele europene. A fost o cale deloc ușoară, o alegere dificilă. Dar principalul este rezultatul. Republica Moldova totalmente și-a codificat legislația; cu ajutorul partenerilor europeni s-au elaborat 5 coduri noi, au fost adoptate circa 220 de legi noi. A fost semnat și realizat Planul de Acțiuni Comune RM – UE. Împreună cu UE a fost implementată misiunea EUBAM la controlul fâșiei transnistrene la hotarul moldo-ucrainean. Pe parcursul a 8 ani toate alegerile parlamentare în țară au fost declarate democratice. Pe această perioadă nu a fost închis nici un canal de televiziune, post radio, nici un ziar.

Și cel mai principal este că procesul de integrare europeană s-a axat pe suportul populației RM, și acest suport pînă-n anul 2009 era în creștere permanentă.

Situația s-a schimbat radical odată cu venirea la putere a Alianței pentru Integrare Europeană. Partajarea funcțiilor în organele de administrare publică, represivitatea politică, închiderea mijloacelor de informare în masă neaferele puterii, închiderea școlilor, micșorarea numărului de locuri de muncă, incitarea la conflicte etnice, sărăcirea totală a populației, exodul masiv al forței de muncă etc. au devenit rezultatul guvernării AIE. Însăși conceptul „Procesul de integrare europeană” a fost compromis. Și toate aceste acțiuni sînt susținute de autoritățile comunității europene. Astfel, putem constata, că Uniunea Europeană aprinsă de criză financiară s-a îndepărtat de la valorile sale fundamentale.

Anume acestea au fost la baza schimbării radicale a opiniei publice. Datele sondajelor sociologice efectuate pe parcursul ultimilor 2 ani arată o tendință durabilă de scădere a încrederii în succesivitatea integrării europene a Republicii Moldova. Concomitent, zi cu zi crește popularitatea ideii de integrare a Republicii Moldova în spațiul Comunității Economice Eurasiatice, care deja avansează ideea eurointegrării.

Evident, numai aderarea cât mai rapidă a Republicii Moldova la Comunitatea Economică Eurasiatică, în opinia noastră, ar putea stopa agravarea situației social-economice și să asigure întoarcerea spre dezvoltare destoinică și durabilă. Integrarea statelor în spațiul CoEcEAs, atât pe plan economic, cât și socio-cultural, deschide noile posibilități, inclusiv și pentru societatea din Republica Moldova: de la dezvoltare rapidă a potențialului industrial pînă la modernizarea sectorului agricol; de la micșorarea prețurilor la resursele energetice pînă la deschiderea piețelor de desfacere pentru mărfurile moldovenești; de la soluționarea pașnică a conflictului transnistrean pînă la dezvoltarea standardelor de protecție socială a populației etc.

În presă destul de des apar opinii, potrivit cărora procesul de integrare europeană, după sens, contrazice procesului de integrare în spațiul CoEcEAs. Considerăm, că implementarea pe teritoriul Moldovei înaltelor standarde adoptate în spațiul european comun în nici o măsură nu contrazice ideilor de integrare eurasiatică. Mai mult decît atât, anume deschiderea Moldovei atît spre Vest, cât și spre Est va asigura dezvoltarea pozitivă și durabilă a țării noastre. Soarta Moldovei este de a servi podul între aceste două mari comunități.

Potrivit alin. (1) art. 39 din Constituție, cetățenii Republicii Moldova au dreptul de a participa la administrarea treburilor publice nemijlocit, precum și prin reprezentanții lor. Astfel, *poporului aparține dreptul prioritar* de a decide, pe ce cale să se dezvolte statul. Iar alin. (1) art. 75 din legea supremă stipulează că *cele mai importante probleme ale societății și ale statului sînt supuse referendumului*. Indiscutabil, subiectul integrării statului în organizațiile internaționale se referă la aceste probleme, și necesită consultarea opiniei publice.

Într-un stat de drept și democratic, precum este Republica Moldova în conformitate cu art. 1 din Constituție, opinia poporului este mai presus de toate. Respectarea dreptului oamenilor prezintă o valoare democratică indiscutabilă în spațiul european. De aceea, sperăm că forul legislativ va susține inițiativa deputaților de a organiza un plebiscit național legislativ pe subiectul aderării Republicii Moldova la organismele Comunității Economice Eurasiatice.

În acest scop a fost elaborat proiectul de hotărîre pentru organizarea și desfășurarea referendumului republican legislativ privind aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

Se propune desfășurarea referendumului legislativ pentru data de 18 noiembrie 2012 iar la proiect se anexează și proiectul de lege pentru aderarea Republicii Moldova la tratatele de constituire a Comunității Economice Eurasiatice, de formare a teritoriului vamal unic și de constituire a Uniunii Vamale.

